

**فرایند یادگیری
در دانش آموزان**

سید محمود آقائی
۱۳۹۲

سید محمود آقائی Sayyed Mahmood Aghaei

فرایند یادگیری در دانش آموزان

استرس دانش آموزان : محمود آقائی. - اراک.

علوم اسلامی ۱۳۹۲

بها : ۲۵۰۰ ریال ISBN : 978-964-8928-30-3

فهرست نویسی براساس اطلاعات فیبا

۱- روابط معلم و دانش آموز الف سید محمود آقائی ۱۳۴۶

هـ ۱۳۷۱ / ف ۱۶۶۱

فرایند یادگیری در دانش آموزان

The Process of Studying and Researching

مؤلف : سید محمود آقائی

ناشر : علوم اسلامی

شمارگان : ۱۰۰۰

نوبت چاپ : اول ۱۳۹۲

بها : ۲۵۰۰ تومان

شابک : ۳ - ۳۰ - ۸۹۲۸ - ۹۶۴ - ۹۷۸

حروفچینی و صفحه آرایی: عطیه السادات آقائی

فهرست مطالب

۹		مقدمه
۱۱		ایجاد فضای کلاسی جذاب
۱۱		روابط معلم و دانش آموز
۱۲		ایجاد فضای روانی مثبت در کلاس
۱۳		معلم و مطالعه
۱۵		بررسی روش تلفیقی تدریس و روش گروهی همیاری در یادگیری
۱۴		روش تلفیقی
۱۵		یادگیری از طریق همیاری
۱۹		مقایسه فعالیت‌های گروه‌های همیاری با فعالیت‌های گروه‌های کوچک
۲۱		تهیه طرح درس
۲۱		گروه‌بندی
۲۲		آرایش کلاس
۲۲		مواد و وسائل
۲۲		تدریس
۲۷		مهارت‌های گروهی
۲۷		مهارت‌های نقش‌گرا
۲۸		مهارت‌های پیچیده‌تر تفکر
۲۸		آموزش مهارت‌های اجتماعی
۳۷		اوقات فراغت
۳۷		کانون‌های فرهنگی - تربیتی
۳۸		ورزش
۳۹		مسافرت و گردش
۴۱		کتابخوانی و مطالعه
۴۳		استفاده از وسایل ارتباط جمعی به ویژه رادیو، تلویزیون
۵۰		منابع

پیشگفتار

تعلیم و تربیت از شئون الهی است و خداوند این موهبت را به پیامبران و اولیای پاک خویش ارزانی داشته تا مسیر هدایت را به بشر بیاموزند. انسان با پذیرش این مسئولیت، نام خویش را در قالب «معلم» ثبت کرده است. معلم، ایمان را بر لوح جان و ضمیرهای پاک حک می‌کند و ندای فطرت را به گوش همه می‌رساند.

معلم مفتخر است که به عنوان خلیفه‌الله در زمین، نقش معلمی و آموختن را از خالق هستی به ارث برده است. معلمی در قرآن به عنوان جلوه‌ای از قدرت لایزال الهی، نخستین ویژگی ذات مقدس بارئ تعالی است و در اولین آیات قرآن مجید که بر قلب نبی مکرم اسلام نازل شد به این هنر خداوند اشاره شده است: «قُرْأَ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ عَلَقٍ اقْرَأْ وَرَبُّكَ الْأَكْرَمُ الَّذِي عَلَّمَ بِالْقَلَمِ عَلَّمَ الْإِنْسَانَ مَا لَمْ يَعْلَمْ» خداوند، معلمی است که روشنایی علم و دانش را در روح و جان بهترین بنده خود حضرت محمد بن عبدالله (ص) به ودیعت نهاد و او را مبعوث ساخت تا آیاتش را بیان کند و امتش را پاک سازد و کتاب و حکمتش را به آنان بیاموزد.

معلم علاوه بر نقش هدایتی، راه و رسم چگونه تغییر کردن، متحول شدن و چگونه زیستن را به دانش‌آموز می‌آموزد و همچون شمع می‌سوزد و به دیگران روشنایی می‌بخشد. معلم انسان متواضع، با صداقت و شریفی است که دوست ندارد تواضع و فروتنی او خدشه دار گردد.

معلمی، هنر است و معلم جواهری بی‌همتا و گرانبها که کارش تولید علم و تربیت نسلی است که آینده کشور به آنها تعلق دارد. در واقع شأن و جایگاه معلم مادی نیست.

اثر حاضر با تکیه بر نقش و جایگاه معلم در نظام تعلیم و تربیت، تدوین گردیده و بر نقش محوری معلم در «فرایند فراگیری در دانش‌آموزان» تأکید دارد.

www.ketab.ir

مقدمه:

فرآیند یادگیری قلب آموزش و پرورش و انگیزش، قلب یادگیری است و نقش عمده و پایه‌ای هر معلم، برانگیختن فرآیند یادگیری دانش‌آموزان است. باید به دانش‌آموزان کمک کنیم که خود بفهمند، نه این که ما به ایشان بفهمانیم که فهمیدن شرط یادگیری است.

هرگز این واقعیت را فراموش نکنیم که دانش‌آموزان تفاوت‌های فردی دارند و خانواده‌هایی متفاوت، با تجربه‌های متفاوتی به مدرسه می‌آیند پس باید هر دانش‌آموز را آنچنان که هست بپذیریم و آنان را با یکدیگر مقایسه نکنیم چون استعدادهای آنان متفاوت است. معلم موظف است بهترین روش را جهت یادگیری دانش‌آموزان به کار ببرد و با توکل به خدا و یاری او بهترین و مفیدترین افراد را تحویل جامعه دهد. بزرگان تعلیم و تربیت اذعان می‌دارند که کودکان زمانی یاد می‌گیرند که انگیزه‌ی یادگیری در آنها به وجود آید. در این صورت است که به گونه‌ای فعال به یادگیری می‌پردازند، البته نباید از این موضوع گذشت که برخی از مسائلی که کودکان در مدارس یاد می‌گیرند در زندگی روزمره‌ی آنها کاربرد زیادی ندارند، بنابراین زمانی یادگیری معنادار می‌شود که یادگیری‌های درسی در موقعیت‌های واقعی زندگی به کار گرفته شوند. در این میان کسی که می‌تواند این انطباق را برقرار کند، معلمی آگاه و مطلع است. ولی با این

حال معلمین ما مشکلات فراوانی دارند که لازم است بدانیم که بسیاری از مشکلات معلمان، امروزه بر اثر به کار نگرفتن فناوری‌های آموزشی در برنامه‌های درسی است که اگر در محیط‌های آموزشی غنی سازی صورت گیرد موجبات پرورش توانایی کودکان فراهم می‌گردد و به طور قطع از مشکلات یادگیری کاسته می‌شود و حتی توانایی‌های بالقوه دانش‌آموزان رشد می‌کند. دانش‌آموزان دارای هوش‌های هفتگانه هستند و معلمان باید مراقب باشند که به دانش‌آموزان برچسب تعلق به داشتن هوش ویژه‌ای را نزنند چون در نظام‌های آموزشی که شیوه‌های یادگیری فراگیران منطق - ریاضی و زبان شناختی است هوش‌ها، مرتبط با هم عمل می‌کنند و جدا از هم نیستند پس معلم هیچ دانش‌آموزی را بر سایر دانش‌آموزان ترجیح ندهد. کودک باید در دوره دبستان روش‌های درست یادگیری را بیاموزد بگیرد.

برای دستیابی به نتایج مطلوب در آموزش و افزایش سطح فراگیری در دانش‌آموزان بایستی مسائل و موضوعات فراوانی را در نظر و تحت کنترل داشت که ذیل به تعدادی از آنها به عنوان نمونه می‌پردازیم: